Raadsinformatieavond netcongestie gemeente Zeewolde

Regionale Sessie

- Rollen in de eleektriciteitsmarkt
- Elektriciteitsnet onder druk
- Uitkomsten congestiemanagementonderzoek TenneT
- Impact uitkomsten FGU (Flevopolder, Gelderland, Utrecht)
- Structurele oplossingen
- Duiding situatie gemeente Zeewolde
- Regionale actie: samen verdiepen op woningbouwambitie
- Maatregelen minister Jetten
- Vragen

Disclaimer: *cijfers die gedeeld worden zijn een eerste analyse en er kunnen geen rechten aan ontleend worden.*

Rollen in de elektriciteitsmarkt

Productie, levering en netbeheer

productie (energiebron)	transport (energiedrager)	transport (energiedrager)	opwek en distributie
• Centrale productie: Grootste in NL zijn: Nuon, Essent, Engie, Delta, EDF, Eneco en EON. • Decentrale productie	• TenneT	• Coteq • Enduris • Enexis • Liander • Rendo • Stedin • Westeland Infra	Bijna 50 leveranciers in Nederland, de grootste zijn: • Essent (RWE) • Eneco • Nuon (Vattenfall) • NLE en BudgetEnergie (De Nuts groep)
• Centrale productie: o.a. NAM • Decentrale productie	• Gasunie		
Energieproducenten	Landelijke netbeheerder	Regionale netbeheerders	Energieleveranciers
Vrije markt	Gereguleerd		Vrije markt

TenneT

Elektriciteitsnet Flevopolder, Gelderland en Utrecht (FGU) verder onder druk

Nieuwskoppen 18 oktober 2023

Maatregelen Jetten

Stroomnet overvol: vanaf 2026 huishoudens mogelijk op wachtlijst

rtl nieuws

Energie-Nederland pleit voor haalbare oplossingen voor vol elektriciteitsnet

ENERGIE NEDERLAND

Stroomnet overal zo goed als vol: kabinet … miljarden uit voor uitbreiding

nu

Stroomnet overal zo goed als vol, Jetten wil 'alles op alles' zetten om stroomuitval te voorkomen

AD

Stroomnet zo goed als vol, kabinet kondigt maatregelen tegen uitval aan

Trouw

Jetten mikt op kortere procedures om stroomnet sneller uit te breiden

fd.

Overheid en netbeheerders nemen maatregelen tegen vol stroomnet

Rijksoverheid

Stroomnet in bijna heel Nederland vol voor afname van stroom

SOLAR

Scope: file op afname bij grote koppelpunten

Let op: ook uitdaging op teruglevering en op andere spanningsniveaus

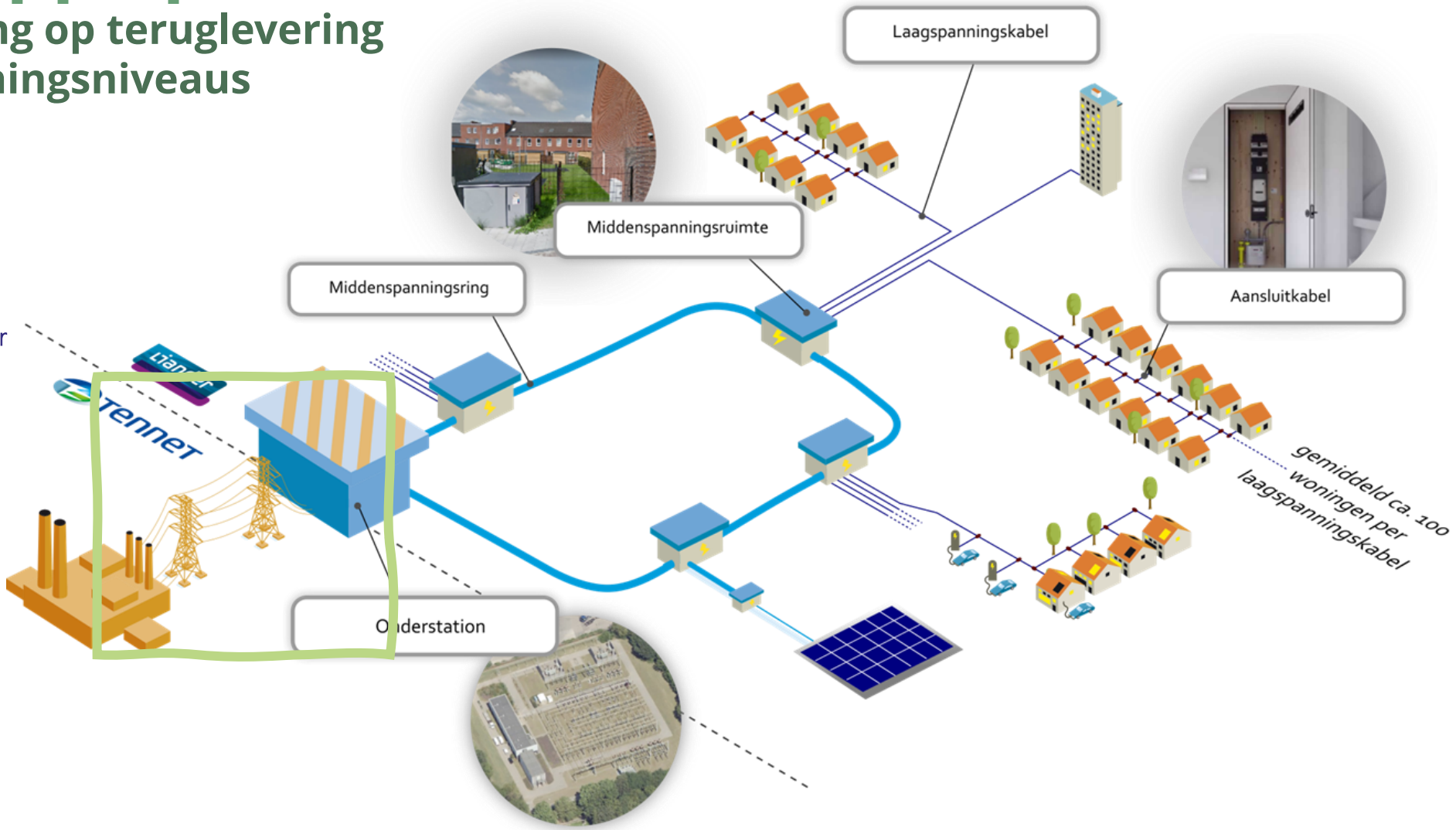
Hoogspanning> TenneT

Middenspanning > Liander

Laagspanning > Liander

Congestiemanagementonderzoek op afname FGU TenneT

17 nov 2022 — 18 okt 2023

Voorbereiding → Netanalyse fase 1 → Marktanalyse → Netanalyse fase 2 → Rapportage

Doel:

- Onderzoeken op welke momenten congestie in de komende jaren gaat optreden, de omvang ervan en in welke netdelen (waar, wanneer, hoe groot).
- Onderzoeken in hoeverre marktpartijen op die momenten ruimte kunnen creëren in het net door deelname aan congestiemanagement.

Resultaten congestiemanagementonderzoek FGU:

Technisch Onderzoek

Maximale capaciteit:	3.887 MW
Huidige belasting:	3.849 MW
Concrete groei, incl. KV:	901 MW
Wachtlijst grootverbruik:	429 MW
Totaal nodig:	1.329 MW

Marktonderzoek - Flex

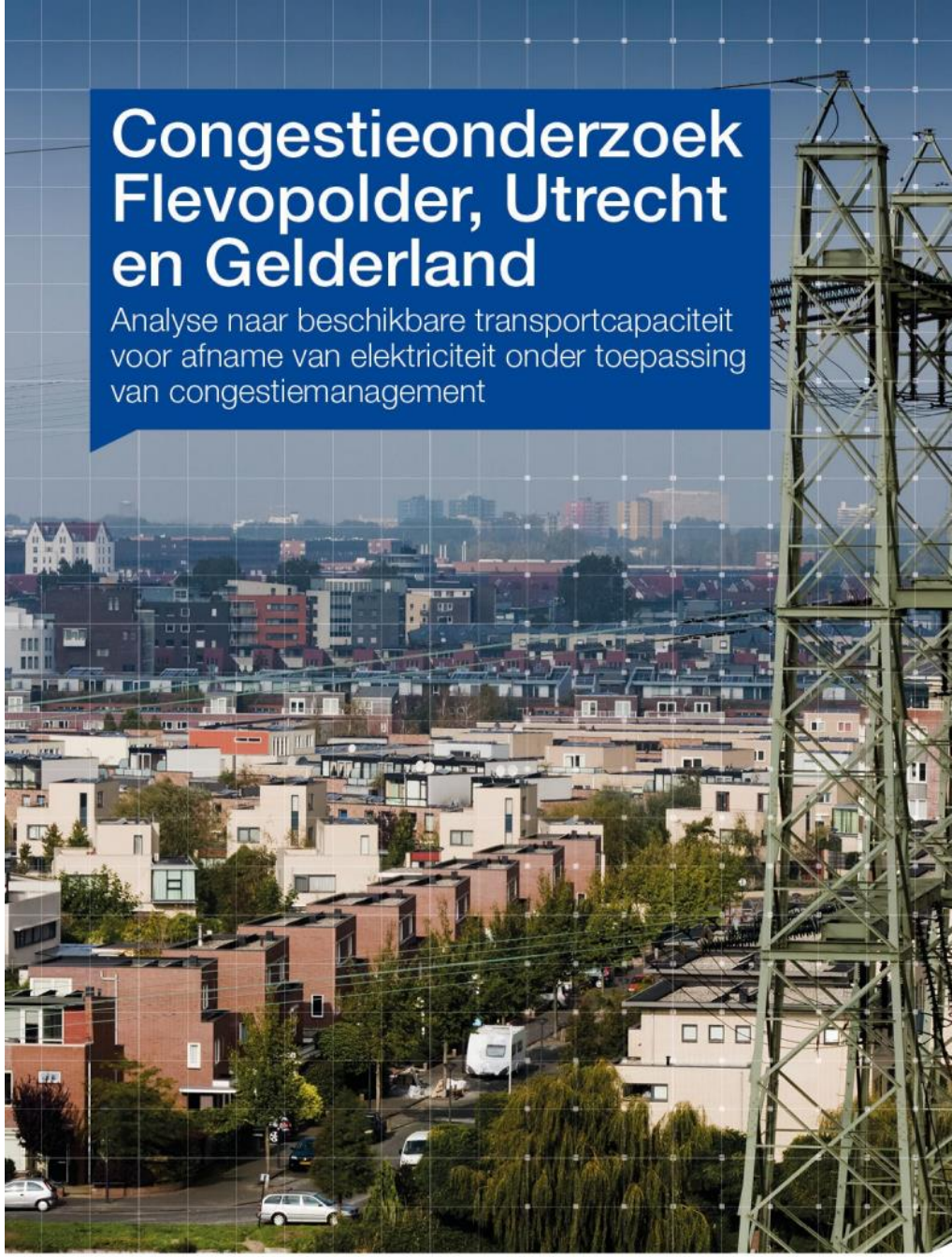
Totaal flex-aanbod: 569 MW

Conclusie:
Onvoldoende flexibel vermogen gevonden om de wachtrij **vanaf 17 november 2022** te helpen

Impact uitkomsten op FGU-net

- Aanvragen van de wachtlijst vanaf 17-11-2022 (moment van vooraankondiging) en nieuwe grootverbruikaanvragen kunnen niet gefaciliteerd worden.
- Tot en met 2025 accepteert TenneT een aantal overschrijdingen met de flexibiliteit en technische maatregelen die genomen kunnen worden
- Vanaf 2026 zouden dit onacceptabele overschrijdingen worden.
- De benodigde transportcapaciteit kan in het FGU-gebied vanaf 2026 dus niet gefaciliteerd worden.
- Grote impact op bedrijven en mogelijk ook op woningbouw en verduurzamingsopgave.

Aanvullende acties zijn dus benodigd.

Structurele oplossing: netuitbreiding FGU-net

- **De structurele oplossing voor netcongestie is de uitbreiding van het elektriciteitsnet. De noodzakelijk investeringen staan in de concept-investeringsplannen die 1 november zijn gepresenteerd en nu incl. de verwerking van zienswijzen bij de ACM ter toetsing ligt.**

- Investeringen in het hoogspanningsnet betreffen: Splitsen FGU-net in 4 pockets, **verwachting in 2029 gereed.**

Regionale duiding Liander (1/3)

De grenzen van het elektriciteitsnet zijn nu echt bereikt. Een harde boodschap voor ondernemers die het raakt, maar ook voor mensen thuis die willen verduurzamen en de woningbouwambitie.

Voor Flevoland betekent dit concreet:

- Te weinig flex-capaciteit gevonden om het tekort aan transportcapaciteit op het net op te lossen.
- Dit betekent dat de komende jaren nieuwe grootverbruikaansluitingen of het verzwaren van bestaande grootverbruikaansluitingen voor bedrijven en instellingen niet kunnen worden gerealiseerd.
- Het heeft ook gevolgen voor kleinverbruik: het **tijdig** aansluiten van nieuwbouwwoningen en de verduurzaming van bestaande woningen en de groei van elektrisch vervoer kan niet meer (volledig) gefaciliteerd worden.
- **Eerlijke boodschap:** de benodigde transportcapaciteit voor woningbouw en verduurzaming kan in de FGU regio niet zonder meer gefaciliteerd worden.

Klanten (grootverbruikers):

- **Vóór 17 november 2022** -> worden aangesloten mét gevraagd vermogen.
    1. Geen transport beperking Liander
    2. Wel transportbeperking Liander: afhankelijk van werkzaamheden Liander
- **Vanaf 17 november 2022** -> worden aangesloten zónder gevraagd vermogen.
    3. Alle aanvragen hebben een transportbeperking van TenneT. Afhankelijk van werkzaamheden TenneT.
    4. Waarvan sommigen ook een transportbeperking Liander. In dat geval afhankelijk van werkzaamheden TenneT en Liander (laatste tijdlijn is leidend).

Regionale duiding Liander (2/3)

Wat houdt een aansluiting zonder vermogen in?

Een aansluiting zonder vermogen betekent dat de netaansluiting wordt gerealiseerd, maar dat er geen vermogen is. Er kan dus geen gebruik gemaakt worden van de aansluiting tot dat er vermogen beschikbaar is. Op het moment dat de transportbeperking op de desbetreffende aansluiting (gedeeltelijk) wordt opgeheven kan er direct gebruikt gemaakt worden van het vermogen gekoppeld aan de aansluiting. Dit doet Liander om klanten zo snel mogelijk te kunnen helpen als er weer vermogen beschikbaar is.

Wat houdt de transportbeperking in die een grootverbruiker na 17 november krijgt?

Dit is een transportbeperking vanuit het knelpunt bij TenneT. Er is 0 kW beschikbaar totdat dit knelpunt is verholpen. Dit betekent dat deze klant wel een aansluiting kan krijgen, maar niet het bijbehorende vermogen of een deel van het vermogen.

Regionale duiding Liander (3/3)

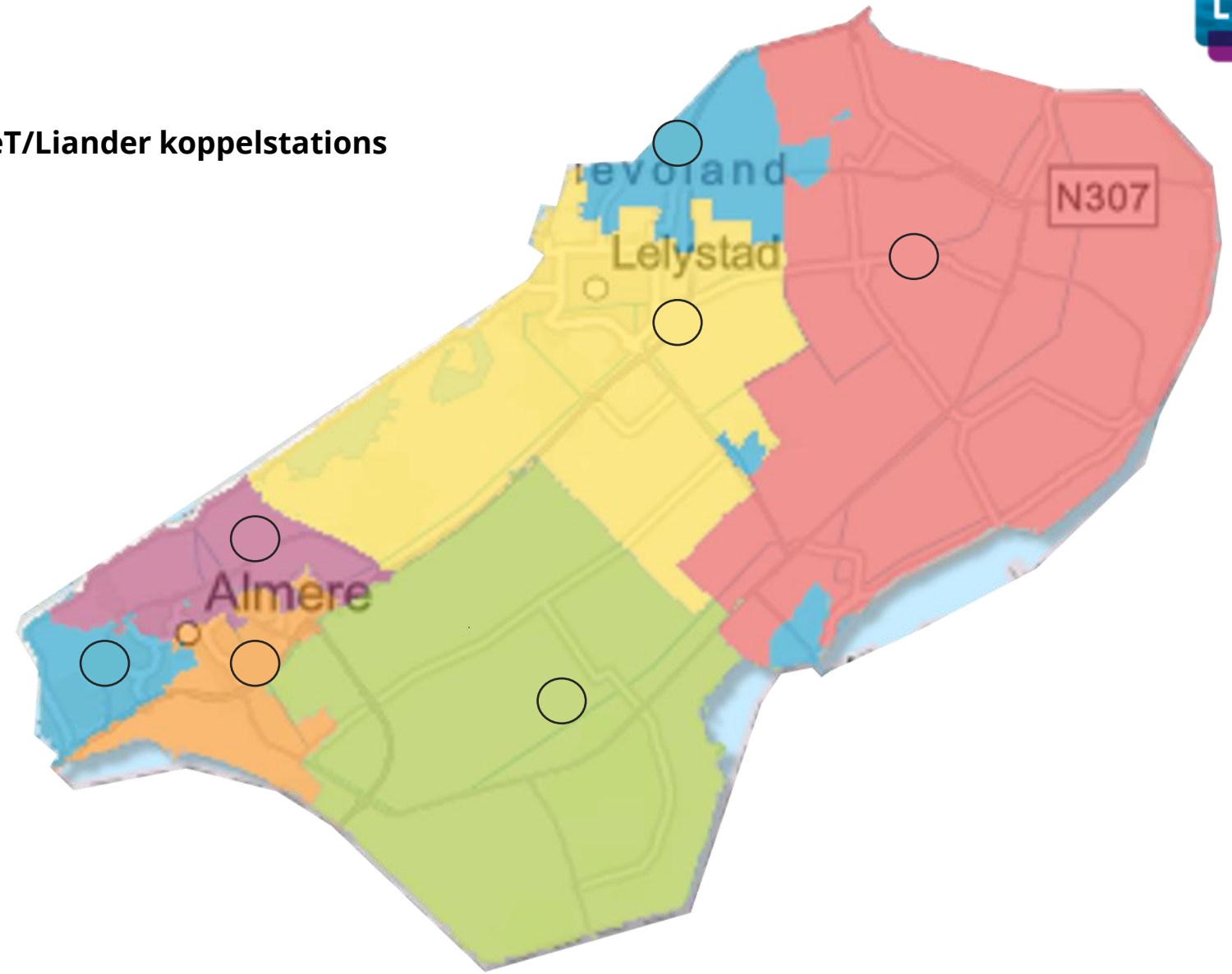
Consumenten (kleinverbruikers)

- Consumenten worden vooralsnog aangesloten met een aanvraag t/m 3x80A en krijgen ook vermogen. **We zien wel dat ook het elektriciteitsnet in de wijken voor consumenten en kleine ondernemers op steeds meer plekken volraakt.**
- Daarnaast hebben we net als op andere gebieden in Nederland, ook te maken met personeels- en materiaaltekorten waardoor het soms nog langer kan duren om werkzaamheden uit te voeren. Hierdoor kan het zijn dat je **langer moet wachten** op een nieuwe stroomaansluiting of aanpassing in je meterkast.

Voedingsgebied elektriciteitsstations
Flevoland

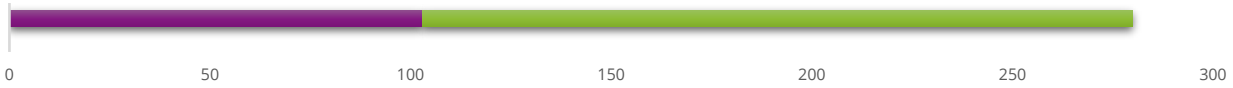
De regio wordt gevoed door 7 TenneT/Liander koppelstations

- Station Lelystad 150kV
- Station Zeewolde 150kV
- Station Zuiderveld 150kV
- Station De Vaart 150kV
- Station Almere 150kV
- Station Dronten 150kV
- Station Pampus 150kV

Station Zeewolde 150kV

Capaciteit Station Liander	**280 MVA (Q2 2023 80 MVA uitbreiding opgeleverd)***
Technische grens TenneT	**103 MVA**
Na uitbreiding Liander – verwachting	**Zie hierboven**

Vóór 17 november 2022

- Geen transport beperking vanuit Liander op station
- 4 klanten met een transport beperking van Liander in MS-net

Vanaf 17 november 2022

- 40 klanten met een transport beperking van TenneT. Afhankelijk van werkzaamheden TenneT
- Waarvan 10 klanten ook een transportbeperking hebben bij Liander (congestie Stichtsekant en MS-net). Oplossing afhankelijk van werkzaamheden TenneT en Liander (laatste tijdlijn is leidend).

Specifieke verdieping woningbouw tot einde congestie TenneT

- Alle grootverbruik aanvragen van voor 17 november 2022 kunnen doorgaan
- Daarnaast is er nog:
  - Ruimte voor +/- 2.800 nieuwe woningen, en
  - Ruimte voor +/- 250 bestaande woningen van het gas af

Disclaimer: *cijfers die gedeeld worden zijn een eerste analyse en er kunnen geen rechten aan ontleend worden.*

* Let op: tijdslijnen op basis van huidige inschatting (maakbaarheid o.a. afhankelijk van stikstof. Dit vermogen komt volledig beschikbaar na oplossing congestie TenneT. Tot die tijd geldt vooralsnog de technische grens)

Regionale actie: samen verdiepen op woningbouwambitie

Nieuwe fase netcongestie

Next step Liander:

- In gesprek met elke gemeente
- Liander: in beeld brengen welke woningbouwprojecten bij ons bekend zijn
- Gemeente:
  - Woningbouwprojecten aanvullen met aantallen, warmteconcepten en realistische verwachting qua realisatie.
  - Andere maatschappelijke initiatieven in beeld brengen
- Liander: Verwachting op stationsniveau transparant maken en bespreken in relatie tot wat past
- Samen vervolg bepalen

Next step TenneT:

- TenneT: aangeven welke ruimte en mogelijkheden er geboden kunnen worden buiten de pieken (ruimte om profielen te veranderen)

Let op: op dit moment geen profielwijzigingen vanuit TenneT toegestaan.

- Omvat wel: woningen, vluchtelingenopvang, zorginstelling.
- Vooralsnog niet: scholen, kinderdagverblijven, supermarkten, watervoorziening en andere NUTS voorzieningen.

Tijdlijn verdiepen op woningbouwplannen

Let op: op dit moment geen profielwijzigingen vanuit TenneT toegestaan.

- Omvat wel: woningen, vluchtelingenopvang, zorginstelling.
- Vooralsnog niet: scholen, kinderdagverblijven, supermarkten, watervoorziening en andere NUTS voorzieningen.

Maatregelen Minister Jetten (18 oktober 2023)

Sneller bouwen

- Onder meer door proactief te zorgen dat er grond beschikbaar is voor de bouw van het elektriciteitsnet
- Juridische procedures en vergunningverlening verkorten bij uitbreidingen die van ‘zwaarwegend maatschappelijk belang’ zijn (potentieel 1,5 jaar verkorten).

Stroomnet beter benutten

- Er wordt een deelnameplicht voor grootverbruikers uitgewerkt om mee te doen aan spitsmijden.
- Het kabinet wil veilingen (flex-tenders) starten waarmee bedrijven zoals een batterij-exploitant, voor een langere periode op strategische plekken ruimte op het stroomnet kunnen aanbieden tijdens piekomenten.

Flexibiliteit bij bedrijven stimuleren

- Het kabinet stelt € 166 miljoen beschikbaar voor de stimulering van energiehubs, waarbij bedrijven lokaal hun elektriciteitsvraag en -aanbod op elkaar afstemmen.
- Het wordt volgend jaar daarnaast mogelijk voor bedrijven om de beschikbare ruimte op het net te delen met elkaar via groepscontracten.

De eerlijke boodschap: **hier zijn we nog niet**. Veel is nog in ontwikkeling. Continue aandacht blijft nodig.
Aanvullende flexibiliteit van bedrijven in onze regio nodig voor autonome groei/woningbouw ambitie.
Zodra er nieuwe handvaten komen (zoals verplichte deelname congestiemanagement) delen TenneT/Liander dit uiteraard met jullie.

Dank voor uw aandacht